

LAUSUNTO

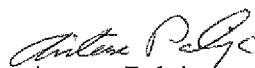
Oikeusministeriö on pyytänyt hovioikeudelta lausuntoa työryhmän mietinnöstä "Vesiliikennejuopumuksen promilleraja" (oikeusministeriön julkaisusarja Mietintöjä ja lausuntoja 16/2011. Lausuntonaan hovioikeus esittää seuraavan.

Rikoslain 23 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan vesiliikennejuopumuksesta tuomitaan muun muassa se, joka ohjailee alusta tai toimii sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä 1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 1,0 promillea . . . tai että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut, tai 2) käytettyään muuta huumavaa ainetta tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut ja olosuhteet ovat sellaiset, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle.

Työryhmä esittää sanottua pykälää muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan vesiliikennejuopumuksesta tuomittaisiin myös se, joka ohjailee ammattimaisessa vesiliikenteessä alusta tai toimii tällaisessa aluksessa sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä nautittuaan alkoholia niin, että hänen verensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea. Työryhmän esityksen mukaan promillerajaa laskettaisiin vain ammattimaisessa vesiliikenteessä. Mietinnön mukaan tämä perustuu Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) tekemään päätökseen muuttaa myös Suomea sitovaa kansainvälisiä kauppa-aluksia koskevaa ns. STWC-sopimusta.

Mietinnössä on hovioikeuden arvion mukaan hyvin kattava selvitys vesiliikennejuopumuksen yleisyydestä ja sitä koskevasta oikeuskäytännöstä. Mietinnössä esitetyn perusteella vesiliikennejuopumuksen promillerajaa on eduskunnassa viimeksi käsitelty hallituksen esityksen HE 90/2002 vp. yhteydessä. Työryhmän vesiliikennejuopumuksesta tekemän selvityksen mukaan olosuhteet eivät ole sitten sanotun hallituksen esityksen antamisen jälkeen muuttuneet. Näin ollen voidaan perustellusti yhtyä työryhmän enemmistön käsitykseen, ettei yleisesti ole syytä alentaa vesiliikennejuopumuksen promillerajaa eikä säätää huumausaineiden käytön osalta vesiliikenteessä niin sanottua nollatoleranssia.

Kiistatonta kuitenkin on, että alkoholin ja huumeiden käyttö alentavat ihmisen tarkkaavaisuutta ja reagointinopeutta. Tästä syystä voitaisiin hovioikeuden mielestä alentaa promillerajaa 0,5 promilleen ja ottaa huumausaineiden osalta käyttöön nollatoleranssi silloin, kun vesiliikennejuopumukseen on syyllistytty tietyn koon tai konetehon ylittävien veneiden kuljettamisessa. Hovioikeuden käsityksen mukaan liikuttaessa isoilla tai nopeilla aluksilla vaaraolosuhteet ovat suuremmat kuin ajettaessa pienikokoisia tai hitaita veneitä. Voisi myös olla niin, että suuruudeltaan tai koneteholtaan pienenkin aluksen kuljettaminen määrätyn nopeuden (esim. 15 solmua) ylittävällä vauhdilla verenalkoholin ainakin ollessa 0,5 promillea tai huumeiden vaikutuksen alaisena olisi rangaistavaa.

Antero Palaja

hovioikeuden presidentti

Kai Kokko
kansliapäällikkö